TEATR W WYCHOWANIU DZIECKA

Silna wrodzona potrzeba fikcji
i fantastycznego przekształcania rzeczywistego świata,
tęsknota dziecka do tego, aby być kimś,
aby czynnie uczestniczyć w wielkiej, fantastycznej przygodzie –
stanowi wdzięczne pole do kształtowania wrażliwości estetycznej,
moralnej i społecznej.

Janina Awgulowa

Zabawy w teatr należą do najbardziej lubianych przez dzieci .Już maluchy chętnie bawią się w teatr ,odtwarzając sytuacje z domu rodzinnego ,przedstawiając role osób z najbliższego otoczenia. Teatr jest dla dzieci rzeczywistością wyjątkową w której wszystko może się zdarzyć a odtwórca może realizować swoje marzenia by stać się kimś innym. Teatr dziecięcy i jego formy są bardzo ważnym etapem przygotowania dzieci do życia dorosłego oraz społecznego. Dzięki pozytywnym treściom wystawianych bajek, przeżywaniu roli oraz całej oprawie scenicznej, która towarzyszy przedstawieniom teatralnym dziecko rozwija swoją osobowość. Maluch czuje ,że jest potrzebny, zyskuje uznanie grupy i dzięki temu odnosi coraz to większe sukcesy osobiste. Zabawy teatralne mają wpływ na postawy moralne dzieci, rozładowują nagromadzone emocje. Każde dziecko w wieku przedszkolnym pragnie sukcesu i uznania. Zajęcia teatralne stwarzają ku temu najlepsze warunki.

„W dzisiejszym skomputeryzowanym świecie bardzo ważne jest, aby wprowadzać teatr w życie od najmłodszych lat. Tu nie wszystko się świeci, mówi i oddziałuje na nasz umysł w sposób bierny – siedzimy i patrzymy na ciągle zmieniające się obrazki w telewizorze. Tu odwrotnie – trzeba wysilić swoją wyobraźnię, aby uwierzyć, że ten robak z gąbki może być prawdziwy a ta pani na scenie jest najprawdziwszą królewną. Tu świat wyobraźni nie ma żadnych ram, możemy dowolnie weń wchodzić i wychodzić. Jest to niesamowita zdolność, którą niestety z wiekiem coraz bardziej tracimy."(Autor: Marcin Lieber, Współzałożyciel Teatru Trip)

Poprzez uczestnictwo w zabawach teatralnych dzieci nieśmiałe, pochłonięte zabawą zapominają o nieśmiałości, dzieci niezdyscyplinowane i hałaśliwe mogą wyciszyć się oraz wdrożyć do panowania nad sobą. Równie istotne jest to, że dzięki byciu aktorem dziecko uświadamia sobie coraz jaśniej w jaki sposób działa i co tym osiąga, zdobywa ono zdolność przewidywania.

TEATR W DOMU…

Rozumiejąc ogromną rolę edukacji teatralnej dla rozwoju dziecka już od najmłodszych lat zarówno nauczyciele jak i rodzice powinni wprowadzać lub proponować w codziennych zabawach i zajęciach różne małe formy sceniczne.

Istotne są także ćwiczenia pamięci poprzez naukę krótkich, śmiesznych często pozbawionych sensu, lecz łatwych i przyjemnych do zapamiętania wyliczanek, żarcików i „klepanek"

Abstrahując od tego, jakie wartości edukacyjne niesie zabawa teatralna, należy pamiętać, że **jest to fantastyczna zabawa, a to stanowi fundament rozwoju dziecka**. Warto zachęcać dzieci, by same dobierały sobie rekwizyty potrzebne do odgrywania ról. Zazwyczaj wystarczy koc, kilka krzeseł, lalki i maskotki, stare ubrania. Co jeszcze? Niech podpowie nam wyobraźnia. Do wyboru mamy najróżniejsze, domowe rodzaje inscenizacji, zależne głównie od naszej fantazji.Przy przygotowaniu scenerii w warunkach domowych jedynym ograniczeniem jest wyobraźnia. W zabawy teatralne można bawić się na kilka sposobów:

Przykłady zabaw

teatrzyk lalkowy - kukiełki, pacynki wykonane samodzielnie lub gotowe. Równie dobrze możemy wykorzystać codzienne zabawki naszego dziecka, pomalowane drewniane łyżki Do wykonania kukiełek możemy również wykorzystać stare skarpetki nie do pary. Wystarczy przyszyć do nich oczka z guzików albo namalować je flamastrami. Proste kukiełki można również wykonać z plastikowych sztućców, dekorując je mazakami i naklejając różne ozdoby. Najprostsze do wykonania dla dzieci będą postaci namalowane na kartce czy tekturze, wycięte i przyklejone do patyczka.

teatrzyk cieni-rekwizytami w tej inscenizacji są przyklejone do patyczka wycięte szablony bohaterów spektaklu i latarka. Warunki, jakie muszą zostać spełnione, to ciemność w pokoju. Tłem spektaklu może być specjalnie przygotowana scena lub kawałek ściany.

teatrzyk paluszkowy – możemy ozdobić nasze dłonie wzorami, namalować oczy, usta, nos…i każdy palec ma swoją niepowtarzalną rolę!

Albo…Czy wiecie, jak jeszcze paluszkami można się bawić?
- Jak?
Proponuję odegrać wątek baśni „Czerwony kapturek”, korzystając z papierowych szablonów dla teatru paluszkowego. Należy wyciąć figurki bohaterów baśni, zrobić dziurki dla paluszków w miejscach oznaczonych na szablonie linią punktową, a potem wymalować baśniowych bohaterów. Naklejcie szablony na gruby karton i odegrajcie spektakl.

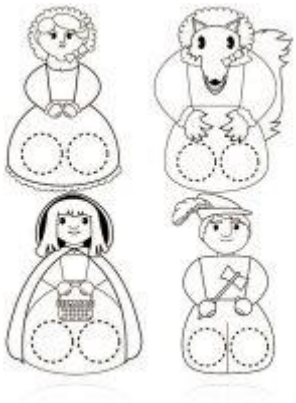

pantomima – tu przydadzą się zdolności taneczne, ruchowe oraz zamiłowanie do muzyki, które możemy kształtować w naszych dzieciach,Najprostsza w przygotowaniu forma teatrzyku. Rekwizytem jest ciało, a resztę dyktuje wyobraźnia. To forma dla raczej starszych dzieci, gdyż wymaga większego wysiłku intelektu i wyobraźni niż tradycyjne przedstawienie. Aktor odgrywa role nie używając głosu, tylko mowy ciała i gestu.

żywy teatrzyk – aktorami są dzieci i my.Odgrywanie postaci teatralnych przez dzieci. Tutaj rekwizytami mogą być wszelkie przedmioty nadające określone cechy postaciom. Jeśli młody aktor jest piratem, będzie to przepaska na oko, mała księżniczka może założyć swoją najpiękniejszą suknię, głowę przyozdobić koroną, a w dłoni trzymać różdżkę. Jest to świetna sposobność do wykazania się wcześniej umiejętnościami plastycznymi. Żadna plastikowa korona zakupiona w sklepie nie będzie miała takiej wartości jak ta samodzielnie wykonana z tektury, folii aluminiowej i ozdób.
Duże korzyści wyniosą nasze dzieci z zabaw teatralnych, w których nie posługują się gotowym tekstem, ale mówią własnymi słowami, improwizują. Dzięki temu uczą się poprawnego i jasnego wyrażania myśli, zwiększają zasób słownictwa, próbując dobierać słowa w danej sytuacji najodpowiedniejsze. Równie wartościowa będzie zabawa w inscenizację utworów literackich, opowiadań, wierszy, legend, baśni, niektórych scen z filmów dla dzieci. Inscenizacja rozwija dziecięcą spostrzegawczość, pamięciowa nauka nawet najprostszych kwestii lub powtarzanie ich za kimś dorosłym, wyrabia umiejętność wypowiadania się z zastosowaniem zmiany siły, tonu głosu, tempa, pauz. Kształtuje się prawidłowa emisja głosu i dykcja. Dziecko wcielając się w fikcyjną postać, przeżywa losy bohaterów literackich, utożsamia się z nimi, często naśladując ich postępowanie. Zabawy "na niby" pozwalają kształtować uczucia, przyswajać właściwe postawy moralne, a także uczą dziecko cieszyć się i smucić, dostrzegać dobro i zło.

Bawmy się z dziećmi w teatr…

Joanna Klonowska

LITERATURA

„Dziecięce teatrzyki” – K. Komińska – Bayer, A. Wacławski, Wyd. AKORD, Poznań 2005.
„Zabawa w teatr” – Z. Wójcik, cz. 1, Wydawnictwo DIDASKO, Warszawa 2002.
„Zabawa w teatr” – Z. Wójcik, cz.2, Wydawnictwo DIDASKO, Warszawa 2002.
Kocham Teatr. pl
Profesor.pl
Logopedzi.plAnna Czajkowska